

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ KAUNO TVIRTOVĖS VIII FORTE PROGRAMA

Vieta: Kauno tvirtovės VIII forto teritorija.

Rekomenduojamas laikas: birželis-liepa.

Atstumas: 2 km

Trukmė: 2 val.

Temos: biologinė įvairovė ekologiniuose daržuose ir soduose; šikšnosparniai mieste; varlės, rupūžės, tritonai ir kiti Lietuvos varliagyviai.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, mažas tinklelis varliagyviams gaudyti, žiūronai, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda Šilainių soduose, įsikūrusiuose Kauno tvirtovės VIII forto teritorijoje.
- Susipažinama su daržuose aptinkama biologine įvairove. Kalbama apie tai, jog gamtoje nėra „kenkėjų“ ir „piktžolių“. Ant augalų stiebų stebimos amarų kolonijos ir jas nuo boružių saugančios skruzdės. Ant vaismedžių lapų bandoma surasti visas boružės gyvenimo stadijas – suaugėlius, lervas ir lėliukes. Su dalyviais diskutuojama apie vabzdžių naudą ir daromą žalą ekologiniuose ūkiuose.

- Smulkiuose vandens telkiniuose ieškoma ir atsargiai tinkleliu bandoma pagauti ten dažnai pastebimų paprastųjų tritonų. Dalyviai susipažįsta su šiais gyvūnais ir kuo jie skiriasi nuo kitų varliagyvių. Kalbama apie retas varliagyvių rūšis Lietuvoje ir jų apsaugą.
- Įžengiama į Kauno tvirtovės VIII fortą. Susipažįstama su Kauno fortu ir panašių struktūrų reikšme šikšnosparniams – juose aptinkamas branto pelėausis, europinis plačiaausis ir kitos į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos rūšys.
- Entomologiniu tinkleliu tyrinėjama gyvybė žolėje. Smulkūs organizmai stebimi nešiojamu mikroskopu. Tokiu metu žolėje dažniausiai aptinkami šokliavoriai, krabvoriai, kryžiuočiai, cikadų ir skėrių nimfos, skydblakės, žolblakės ir t.t.
- Apėjus ratą, sugrįžtama į žygio pradžios vietą. Žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų birželio 16 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 50 organizmų rūšių. Buvo stebima daug „kenkėjais“ vadinamų vabzdžių, bet taip pat ir daug juos naikinančių organizmų – boružių ir auksaakių suaugėliai bei lervos, vorai ir t.t. Tam tikros parko vietos buvo neprieinamos dėl gausiai sužėlusių Sosnovskių barščių. Šioje vietoje problema žinoma jau seniai, bet šių žmonėms pavojingų invazinių augalų sėkmingai išnaikinti dar nepavyko.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/silainiai-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Kauno tvirtovės VIII forto teritorijoje ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

